

Автор: ИФЛА

Рубрика: Авторскоправна грамотност

Публикувана: бр. 6, декември 2018

Документът има за цел да обясни понятието „авторскоправна грамотност“ (copyright literacy), неговото значение за различните аспекти на библиотечната дейност и да предложи препоръки за подобряване на съществуващото състояние. Законите в областта на авторското право, с подходящите ограничения и изключения, са от съществено значение за работата на библиотеките, създаващи възможност за извършването на дейности като достъп, заемане, копиране [възпроизвеждане на произведения – допълн. от преводача] и опазване на библиотечните материали. В случаите, когато в авторскоправното законодателство съвсем слабо съществуват или изобщо липсват подходящи разпоредби, отнасящи се до библиотеките, се създават сериозни ограничения пред възможността библиотечните институции да изпълняват своята мисия за предоставяне на достъп до информация, в рамките на закона.

Едновременно с това, опитът и възможностите за ползвателите се влияят и от начина, по който библиотеките тълкуват и прилагат разпоредбите на закона.

Етичният кодекс на ИФЛА за библиотечните и другите информационни работници подчертава, че заедно с отговорността да се съобразяват със системата на закрила на интелектуалната собственост и нейната защита, съществува и паралелното задължение да не се налагат ненужни ограничения на правото на ползвателите за достъп до информация. Накратко, библиотечните специалисти трябва да познават и използват изключенията и ограниченията, предвидени в закона, за да обезпечават достъпа до информация и възможностите за образование.

За да постигнат това, библиотечните и другите информационни работници трябва да са авторскоправно грамотни, за да могат да изпълняват собствените си професионални функции и задължения, и едновременно с това да подпомагат и консултират своите колеги и ползватели по възможно най-ефективен начин.

Авторскоправната грамотност (АГ) може да се дефинира като: *притежаване на достатъчни знания в областта на авторското право, за да могат да бъдат взимани информирани решения как да се използват защитени от авторското право произведения*. Тя включва и разбиране на структурата, функционирането и последствията от системата на авторското право, както и съзнаването, че законите, практиките и очакванията на ползвателите се променят. Образованието по авторско право е непрекъснат процес на развитие и повишаване на авторскоправната грамотност...

Цялата статия можете да прочете,

ако се абонирате за печатното или електронното издание на [списание ББИА](#)
[онлайн](#) !